

DỰ ÁN ĐẠI SỰ KÝ BIỂN ĐÔNG

Bản Tin Biển Đông Số 12

Tuần từ 1 - 7/3/2020

Tổng hợp và Biên dịch: Mai Hải Tiến

Nguồn tư liệu: Nhóm South China Sea News

2/2020

Mai Hải Tiến là Thạc sỹ Luật quốc tế và là cộng tác viên năm nhất của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông.

Dự án Đại Sự Ký Biển Đông – The South China Sea Chronicle Initiative (SCSCI) là một dự án phi lợi nhuận, phi chính trị với sứ mệnh xây dựng các biên niên sự kiện, tổng hợp và hệ thống hoá tư liệu, thông tin về các chủ đề quan trọng của tranh chấp Biển Đông theo tiêu chuẩn khoa học, đa chiều. Mục đích của Dự án nhằm góp phần cung cấp tư liệu và một bức tranh tổng thể và hệ thống về diễn tiến tranh chấp Biển Đông, giúp các nhà phân tích và hoạch định chính sách có thể hiểu được thực sự bản chất tranh chấp và có những đánh giá, giải pháp đúng đắn, đem lại công bằng và hoà bình, hướng tới an ninh và hợp tác bền vững trong khu vực.

Website: <https://daisukybiendong.wordpress.com>

Facebook: <https://www.facebook.com/daisukybiendong/>

Email: sukybiendong@gmail.com

Bản tin có sự hợp tác với **nhóm South China Sea News**. Nhuận bút và tư liệu cho bản tin được tài trợ bởi **quỹ tài chính chung của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông, được duy trì bởi nhiều nhà tài trợ**. Xem thông tin các nhà tài trợ tại <https://daisukybiendong.wordpress.com/nha-tai-tro/>.

Các ấn phẩm của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông không nhất thiết thể hiện quan điểm của tất cả thành viên và cộng tác viên, hay các nhà tài trợ Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Bản quyền các ấn phẩm thuộc về các tác giả, dịch giả và Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Mọi sự sử dụng lại hay trích dẫn phải ghi rõ nguồn và dẫn link tới bài gốc trên Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Sử dụng cho mục đích thương mại phải được sự đồng ý bằng văn bản của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông.

Tài khoản tài trợ cho Dự án Đại Sự Ký Biển Đông: Paypal: sukybiendong@gmail.com; Chuyển khoản: Hoàng Việt. Số tài khoản: 207503269. Ngân hàng ACB (Asia Commercial Bank).

MỤC LỤC

I - TRÊN THỰC ĐỊA	2
Mỹ cáo buộc Trung Quốc sử dụng tia laser chống lại máy bay tuần tra của Hải quân	2
Philippines, Hoa Kỳ tìm kiếm Thỏa thuận quân sự mới để thay thế Hiệp ước cũ	2
Hoạt động của tàu Xiang Yang Hong 01 ở biển Tây Úc	3
Dịch viêm phổi cấp đã khiến công việc xây tàu sân bay thứ 3 của Trung Quốc đình trệ?	4
II - PHÂN TÍCH/ BÌNH LUẬN	7
Việc ngăn chặn xung đột ở Biển Đông phụ thuộc vào sự tuân thủ luật pháp quốc tế của Trung Quốc	7
Một cuộc chiến ở Biển Đông sẽ định hình lại châu Á (và thế giới)	8
Quan điểm thận trọng của Trung Quốc về chiến lược Ấn Độ-Thái Bình Dương của Mỹ	9
Trung Quốc tham vọng bá chủ trong thời đại cạnh tranh toàn diện	9
III - NGHIÊN CỨU KHOA HỌC	10
Eric Wolanski et al, “Island building and overfishing in the Spratly Islands archipelago are predicted to decrease larval flow and impact the whole system”	10

I - TRÊN THỰC ĐỊA

Mỹ cáo buộc Trung Quốc sử dụng tia laser chống lại máy bay tuần tra của Hải quân

Tờ *The Hill* ngày 27/2 cho hay, một tàu chiến Trung Quốc đã bắn tia laser cấp quân sự vào một máy bay do thám của Hoa Kỳ bay qua Thái Bình Dương và Hải quân Mỹ đã gọi hành động này là “không an toàn” và “không chuyên nghiệp”.

Vào ngày 17/2, chiếc P-8A là máy bay do thám hải quân đang bay trên vùng biển quốc tế khoảng 380 dặm về phía tây Guam thì tia laser được bắn ra từ một tàu khu trục hải quân Trung Quốc, theo một tuyên bố từ Hạm đội Hoa Kỳ Thái Bình Dương.

Đọc toàn văn Tuyên bố từ Hạm đội Thái Bình Dương Hoa Kỳ [tại đây](#).

Theo *USNI News* ngày 3/2, Chính phủ Hoa Kỳ đã chính thức phản đối Trung Quốc về hành vi của tàu khu trục của Quân đội Trung Quốc chiếu tia laser cấp quân sự vào một máy bay tuần tra trên biển P-8A Poseidon của Hải quân Hoa Kỳ hoạt động ở Biển Philippines.

Cục Quản lý Hàng không Liên bang đã đưa ra Thông báo cho phi công về sự nguy hiểm, nói với họ cần “thận trọng đối với hoạt động laser trái phép”. Những tia laser bắn vào máy bay có thể làm mù các thành viên trong những khoảnh khắc hạ cánh quan trọng. Trong sự cố xảy ra thương tích nhỏ, các máy bay đã hạ cánh an toàn và hai thành viên máy bay đang phục hồi, các quan chức Lầu Năm Góc cho biết.

Đọc thêm:

The Hill ngày 27/2: [US accuses China of using laser against Navy patrol plane](#)

USNI News ngày 3/2: [U.S. Issues Formal Protest to China Over P-8A Lasing Incident in the Philippine Sea](#)

Philippines, Hoa Kỳ tìm kiếm Thỏa thuận quân sự mới để thay thế Hiệp ước cũ

Tờ *Bloomberg* ngày 28/2 cho hay, Philippines và Hoa Kỳ đang xem xét một hiệp ước quân sự mới tương tự như cái mà Tổng thống Rodrigo Duterte đã ra lệnh chấm dứt.

“Bộ Quốc phòng Hoa Kỳ rất quan tâm đến quyết định của ông Duterte, và các nhà ngoại giao của cả hai nước hiện đang tìm cách và phương tiện để xem làm thế nào chúng ta có thể đưa ra một điều ước tương tự với VFA”, Đại sứ Philippines tại Hoa Kỳ Jose Manuel Romualdez nói trong một diễn đàn ở Manila.

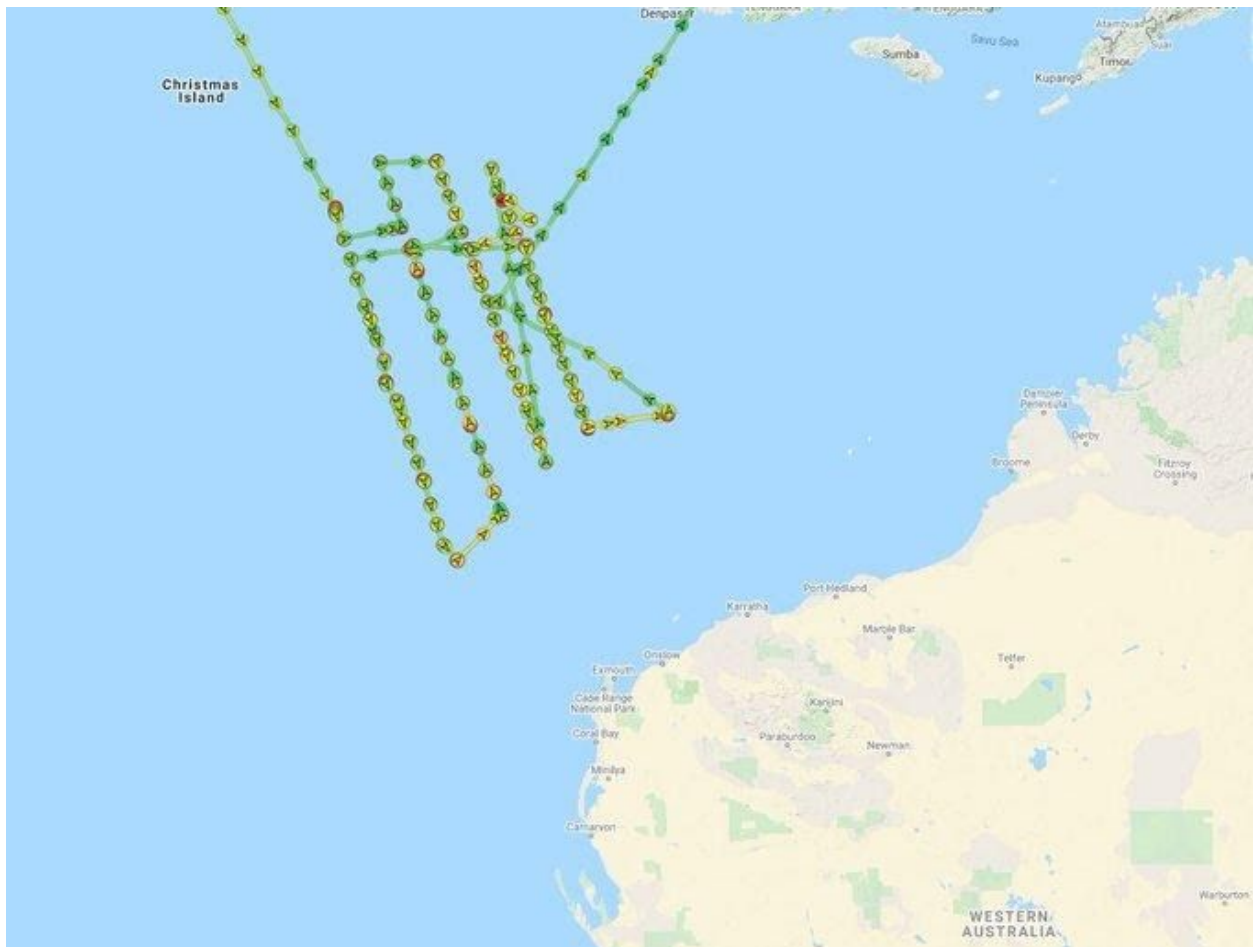
Đọc thêm:

Bloomberg ngày 28/2: [Philippines, U.S. Seek New Military Deal to Replace Old Pact](#)

Hoạt động của tàu Xiang Yang Hong 01 ở biển Tây Úc

Kênh *ABC News* ngày 2/3 cho hay, một tàu nghiên cứu công nghệ cao của Trung Quốc đã được phát hiện lập bản đồ các vùng biển quan trọng chiến lược ngoài khơi bờ biển Tây nước Úc nơi tàu ngầm thường xuyên quá cảnh.

"Một quan chức quốc phòng ... cho biết tàu Xiang Yang Hong 01" chắc chắn là "vùng nước lập bản đồ thường xuyên được sử dụng bởi các tàu ngầm Úc hướng đến và đi từ vùng Biển Đông chiến lược quan trọng".

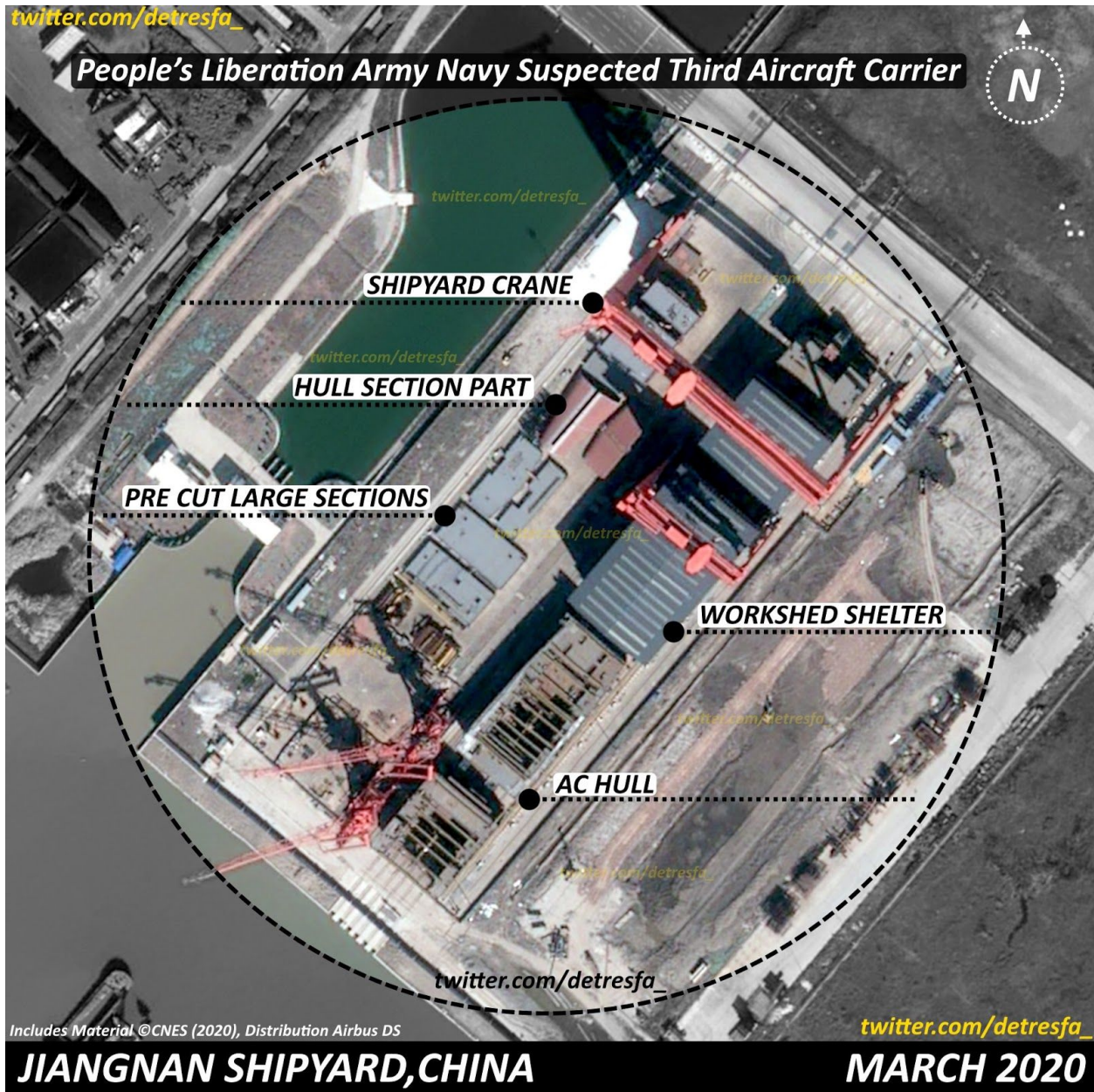
Đồ họa cho thấy một phần hoạt động của Xiang Yang Hong 01. Nguồn: [Twitter/Ryan Martinson](#)

Đọc thêm:

ABC News ngày 2/3: Chinese research vessel Xiang Yang Hong 01 tracked in waters near Christmas Island off Western Australia

Dịch viêm phổi cấp đã khiến công việc xây tàu sân bay thứ 3 của Trung Quốc đình trệ?

Hình ảnh vệ tinh gần đây của nhà máy đóng tàu Giang Nam ở Thượng Hải cho thấy sự đình trệ của công việc được nghi ngờ là đóng tàu sân bay thứ ba của Hải quân Nhân dân Trung Hoa. Đã không có sự thay đổi lớn nào tại đây kể từ năm 2019, thời gian mà dịch bệnh viêm phổi cấp đang là vấn đề cấp thiết hàng đầu ở Trung Quốc.

Trạng thái của căn cứ đóng tàu Giang Nam vào tháng 3 năm 2020. Nguồn: @detresfa_

Tháng 10/2019. Nguồn: @detresfa_

Tháng 3/2019. Nguồn: @detresfa_

II - PHÂN TÍCH/ BÌNH LUẬN

Việc ngăn chặn xung đột ở Biển Đông phụ thuộc vào sự tuân thủ luật pháp quốc tế của Trung Quốc

Tác giả Bonnie Glaser có bài viết trên tờ *South China Morning Post* ngày 27/2 cho rằng, nếu Trung Quốc thực sự muốn cùng tồn tại và cạnh tranh hòa bình ở Ấn Độ-Thái Bình Dương, thì phải tuân thủ các hiệp ước và thỏa thuận quốc tế. Điều này không chỉ bao gồm các hiệp định

quốc tế áp dụng cho vùng biển tranh chấp ở Biển Đông, nơi có nguy cơ xảy ra sự cố đang gia tăng, không chỉ giữa Mỹ và Trung Quốc, mà còn giữa Trung Quốc và các nước láng giềng. Trung Quốc không tuân theo các quy tắc quốc tế ở Biển Đông có thể gây ra sự cố trên biển trong tương lai.

Đọc thêm:

Bonnie Glaser ngày 27/2: [Conflict prevention in the South China Sea depends on China abiding by the existing rules of navigation](#)

Những cạm bẫy của chủ nghĩa thực dụng trong chính sách chiến lược của Úc

Trên trang *The Strategist* ngày 27/2, tác giả Euan Graham cho rằng, chủ nghĩa thực dụng thiếu một kim chỉ nam đạo đức. Nếu không có một bộ giá trị tương ứng, chủ nghĩa này có nguy cơ kéo nước Úc vào chủ nghĩa giao dịch vô nguyên tắc (unprincipled ‘transactionalism’)

Chủ nghĩa thực dụng là một khái niệm chính sách đối ngoại hấp dẫn đối với Úc, bởi vì chủ nghĩa này hứa hẹn cơ chế không bị ngăn cản đối với một nền dân chủ tự do trung gian trong một môi trường quốc tế ngày càng ích kỷ.

Đọc thêm:

Euan Graham ngày 27/2: [The pitfalls of pragmatism in Australian strategic policy](#)

Một cuộc chiến ở Biển Đông sẽ định hình lại châu Á (và thế giới)

Hai tác giả Kerry K. Gershaneck và James E. Fanell trên trang *The National Interest* ngày 28/2 cho rằng, cả Mỹ và Trung Quốc đã chuẩn bị cho một cuộc chiến. Các tuyên bố của Trung Quốc về quyền sở hữu Biển Đông là bất hợp pháp, nhưng giới chức của Bắc Kinh ngày càng khuyến khích các lực lượng của họ tấn công các tàu Hải quân Hoa Kỳ hoạt động hợp pháp tại đây.

“Nếu tàu chiến Hoa Kỳ đột nhập vào vùng biển Trung Quốc một lần nữa, tôi đề nghị nên gửi hai tàu chiến: một để ngăn chặn nó và một tàu khác để đâm va nó”, Đại tá Không quân Trung Quốc Dai Xu cho hay vào ngày 8/12/2018.

“Ngày nay, Biển Đông là khu vực nguy hiểm nhất thế giới”, theo quan sát của Gregson, một cựu chiến binh của Thủy quân lục chiến Hoa Kỳ. “Tuyên bố thù địch và hành động hung hăng tạo ra chất kết dính khô khan, chỉ chờ một tia lửa bùng phát vào vụ hỗn loạn với những hậu quả không thể tưởng tượng được”.

Đọc thêm:

Kerry K. Gershaneck và James E. Fanell ngày 28/2: A War In The South China Sea Would Reshape Asia (And The World)

Quan điểm thận trọng của Trung Quốc về chiến lược Ấn Độ-Thái Bình Dương của Mỹ

Tác giả Yamazaki Amane trên trang *The Jamestown* ngày 28/2 cho rằng, chiến lược Ấn Độ-Thái Bình Dương như một khái niệm khu vực đã trở nên phổ biến ở nhiều quốc gia mà các nhà ngoại giao Trung Quốc chú trọng.

Liệu Trung Quốc có thể quyết định chính thức thực hiện một ý tưởng khu vực như vậy? Theo Yamazaki Amane, mặc dù điều đó có vẻ như không có khả năng trong thời gian ngắn, nhưng Bắc Kinh có thể phát hiện ra rằng Ấn Độ-Thái Bình Dương như một khái niệm khu vực chiếm ưu thế rộng rãi và sâu sắc hơn giữa các quốc gia trong khu vực so với các thuật ngữ của Châu Á-Thái Bình Dương hay Đông Á mà Bắc Kinh thích sử dụng. Nếu khái niệm Ấn Độ-Thái Bình Dương được Hoa Kỳ và Nhật Bản hỗ trợ tăng thêm sức mạnh, thì Trung Quốc sẽ cần phải giải quyết khái niệm Ấn Độ-Thái Bình Dương nghiêm túc hơn trong tương lai.

Đọc thêm:

Yamazaki Amane ngày 28-2: The PRC's Cautious Stance on the U.S. Indo-Pacific Strategy

Trung Quốc tham vọng bá chủ trong thời đại cạnh tranh toàn diện

Tác giả Patrick M. Cronin trên trang *CIMSEC* ngày 2/3 cho rằng, cuộc cạnh tranh toàn diện trái ngược với khái niệm về chiến tranh tổng lực, và điều đó tốt hơn so với chiến tranh chính trị vì tất cả các cuộc chiến đều mang tính chính trị, và ý tưởng chính là cách tiếp cận gián tiếp để chiến thắng mà không cần chiến đấu.

Trong thập kỷ này, Vai trò của Hải quân Hoa Kỳ như một sự hiện diện trên biển đáng gờm nhất ở Thái Bình Dương có thể bị thay thế. Trung Quốc quyết tâm thách thức khả năng quân sự của Mỹ tiến vào Tây Thái Bình Dương. Bắc Kinh tìm cách làm suy yếu khả năng của Hoa Kỳ sát cánh với các đồng minh và ngăn chặn Trung Quốc sử dụng lực lượng quân sự nhằm ép buộc các quốc gia nhỏ đưa ra những nhượng bộ về chủ quyền và từ chối thực hiện các cam kết ràng buộc.

Đọc thêm:

Patrick M. Cronin ngày 2/3: China's Bid For Maritime Primacy In An Era Of Total Competition

III - NGHIÊN CỨU KHOA HỌC

Eric Wolanski et al, "Island building and overfishing in the Spratly Islands archipelago are predicted to decrease larval flow and impact the whole system"

Estuarine, Coastal and Shelf Science (2019).

Đọc toàn văn bài nghiên cứu tại đây.

Một nghiên cứu mới cho thấy thiệt hại môi trường vô hình đang được xảy ra đối với các rạn san hô ở Biển Đông đang bị tranh chấp gay gắt, khi Trung Quốc và các quốc gia khác cạnh tranh để kiểm soát các tuyến đường biển đang tranh chấp.

Theo đó, Giáo sư Eric Wolanski cho rằng: "Trường Sa là nơi xây dựng quân đội và đánh bắt quá mức, chủ yếu là do Trung Quốc. Các rạn san hô và đảo đã bị phá hủy để xây dựng các tiền đồn quân sự cho các yêu sách lãnh thổ hơn nữa". Và bây giờ có vẻ như hệ sinh thái của toàn bộ quần đảo Trường Sa có nguy cơ sụp đổ hoặc suy thoái nghiêm trọng.